

Főoldal > Képzés, Igazságügyi Hálózatok És Ügynökségek > France

A bírák és ügyészek alapképzése az Európai Unióban

Tartalomszolgáltató:

Franciaország

Franciaország

Általános leírás

A Nemzeti Igazságügyi Iskola (École nationale de la magistrature, ENM) az egyetlen olyan intézmény, amely a rendes bíróságok számára bírákat és ügyészeket képez. A rendes bíróságokon bíróként vagy ügyészként (szakképzett bíró vagy *magistrat*) történő kinevezéshez kötelező az alapképzés elvégzése.

Az ENM különböző kategóriákba tartozó személyeket képez; a képzés időtartama a felvételük módjától függ.

Az ENM különböző kiegészítő oktatási formákat ötvöz, de elsősorban kis létszámú tanulócsoportokban, egy mentor felügyeletével zajlik az oktatás.

A tanulócsoportban tematikus modulok szerint haladnak, amelyek szimulációs helyzetgyakorlatokon alapulnak. A tanulócsoportok mintegy 20, különböző profillal rendelkező diákból állnak, és fennállnak a teljes hét hónapos képzési időszak során, amelyet Bordeaux-ban tölt az évfolyam. Ez lehetővé teszi az oktatók számára, hogy hatékonyan irányítsák a csoportot és testre szabott egyéni iránymutatást nyújtsanak, a tanítási módszer középpontjában pedig az interaktivitás áll.

Emellett a diákok órákat és előadásokat is hallgatnak az előadóteremben, tematikus workshopokon, szimulációs helyzetgyakorlatokon és tárgyalásokon, továbbá vitákon és kerekasztal-beszélgetéseken vesznek részt, írásbeli feladatokat is kapnak és online oktatásban is részt vesznek.

A bordeaux-i iskolában 25 állandó oktató (képzési koordinátor) működik. Közülük 23 olyan hivatásos bíró, akit legfeljebb 6 évre rendelnek ki az ENM-hez, és így képesek olyan oktatást biztosítani, amely tükrözi a bíróságon folytatott valós szakmai gyakorlatot. Az oktatói csapatba beletartozik a bírósági nyilvántartási szolgálatok igazgatója és egy nyelvoktatási koordinátor is. Mind a nyolc képzési ágazatnak van egy képzési koordinátora, amely biztosítja a szakértelmet, felügyeli a képzési anyagok készítését, tanít a képzéseken vagy azok szervezésével foglalkozik.

Emellett mintegy 50 kiegészítő oktató a hivatásos bíróként végzett munkájával párhuzamosan rendszeresen segíti az iskolát a tanulócsoportokban és a szimulációs tárgyalásokon. Más szakembereket is felkérnek, hogy járuljanak hozzá a képzéshez, köztük ügyvédek, orvosok, tanárokat és kutatókat. Évente több mint 750 szakértő segíti az oktatást jogi, történelmi, szociológiai, pszichológiai, pszichiátriai, igazságügyi orvostudományi és kriminológiai szakterületen.

A jövőbeli bírák és ügyészek képzése az általuk betöltendő funkcióhoz kapcsolódó szakmai gyakorlati ismeretek oktatására irányul, mint például az ítéletek és vádemelések megszövegezése, bírósági meghallgatások lefolytatása, a tárgyalásokon való elnöklés, illetve a polgári vagy büntetőügyek előreviteléhez szükséges lépések megtétele. Ennek megfelelően a képzés 70%-a szakmai gyakorlat, amely túlnyomórészt bíróságon zajlik. Ezek a teljes munkaidős szakmai gyakorlatok elengedhetetlenek a bírók és ügyészek gyakorlati képzésében, mivel a résztvevők testközelből szerezhetnek tapasztalatokat jövőbeli munkakörnyezetükről. A bíróság hivatásos bírái felügyelik őket, akik a szakmai gyakorlatokért felelős központ igazgatójának koordinálásával felügyelik a szakmai gyakorlatot.

A fogalmazók hivatásos bírói és köztisztviselői jogállással rendelkeznek. Kinevezésüket követően azonnal belépnek a bírói/ügyési karba, és titoktartási esküt tesznek a tudomásukra jutott dokumentumok tekintetében. Képzésük során díjazásban részesülnek, és vállalják, hogy legalább 10 évig a francia állam szolgálatában állnak.

Az alapképzésben való részvétel

A bírói karba való felvételhez a leendő bírának meg kell felelniük egy versenyvizsgán, vagy a képesítéseik vagy pályázati anyaguk alapján választják ki őket. Az, hogy az ENM-be különböző módokon lehet bekerülni, azt jelenti, hogy sokféle oktatási és szakmai háttérű jelöltet lehet felvenni. Ez a háttérbeli sokszínűség biztosítja, hogy a francia társadalom híven képviselve legyen.

A különböző versenyvizsgákon rendelkezésre álló férőhelyek számát az Igazságügyi Minisztérium évente határozza meg a szükséges bírói és ügyési létszámra vonatkozó előrejelzések és a költségvetési korlátok függvényében.

Az ENM minden évben három felvételi versenyvizsgát és egy kiegészítő versenyvizsgát tart:

- Az első a mesterfokozatú vagy azzal egyenértékű diplomával rendelkező, 31 éves vagy annál fiatalabb hallgatók előtt áll nyitva; ide jelentkezik a legtöbb pályázó.
- A második a versenyvizsgán való részvétel évének január 1-jén legfeljebb 48 éves és 5 hónapos, és 4 év szolgálati idővel rendelkező köztisztviselők előtt áll nyitva, a harmadik pedig a magánszektorban 8 éves szakmai tapasztalattal rendelkező vagy választott tisztséget betöltő személyek előtt áll nyitva; a vizsgafeladatok mindkét esetben azonosak.
- A kiegészítő versenyvizsgára 35 év feletti, legalább hétéves szakmai tapasztalattal rendelkező pályázók jelentkezhetnek.

Az első versenyvizsga előkészítő osztályai

Az ENM „egyenlő esélyek” előkészítő osztályokat hozott létre a felvettek társadalmi sokszínűségének előmozdítása, valamint a hátrányos helyzetű, arra érdemes és motivált jelöltek támogatása érdekében. Minden évben öt osztály készíti fel a hallgatókat az ENM-re való felvételhez szükséges első versenyvizsgára.

Bírósági fogalmazók felvétele képesítés alapján

Ezen a módon csak olyan 31 és 40 év közötti személyek vehetők fel, akik jogi, közgazdasági vagy humán- és társadalomtudományi területen olyan szakmai tapasztalattal rendelkeznek, amely feljogosítja őket arra, hogy bírói tisztséget töltsenek be, és akik szakmai státuszuktól függően képesítéssel rendelkeznek.

A felvételi feltételek a következők: előléptetési bizottság választja ki a jelölt lakóhelye szerinti fellebbviteli bíróság főtanácsosa által összeállított pályázati anyag alapján.

Közvetlen felvétel

A 2. mesterszintű képesítéssel rendelkező azon személyek, akiket szakmai tapasztalatuk különösen alkalmassá tesz a bírói karban való részvételre, közvetlenül is felvehetőek, anélkül, hogy versenyvizsgát kellene tenniük. A második besorolási fokozatba való felvételhez legalább 7 éves megfelelő szakmai tapasztalattal kell rendelkezniük (minimális életkor: 35), az első besorolási fokozatba való felvételhez pedig legalább 15 éves szakmai tapasztalattal.

A felvételi feltételek a következők: felvétel az Igazságügyi Minisztériumhoz benyújtott pályázati anyag alapján, amely továbbítja azt egy bizottságnak. Mielőtt véleményt nyilvánítana, a bizottság felszólíthatja a jelöltet, hogy a bíróságon töltsön el egy legfeljebb 6 hónapos próbaidőt. A próbaidőt az ENM szervezi, és értékelő jelentés készül róla. A próbaidőt követően a jelöltet a bírósági fogalmazók jóváhagyásával és rangsorolásával megbízott testület hallgatja meg, amely véleményt nyilvánít az igazságszolgáltatási feladatok ellátására való alkalmasságáról. A bizottság ezután végleges véleményt nyilvánít a jelöltről.

Az alapképzés formátuma és tartalma

Az alapképzés időtartama a jelöltek felvételének módjától függ.

A leghosszabb időtartam az ENM-nél összesen 31 hónap, amelyben váltakozva követik egymást a munkahelyi gyakorlati képzés és az ENM bordeaux-i helyszínén folytatott tanulmányok időszakai. Ez a képzési forma az első típusú versenyvizsga (külső pályázók), a második típus (köztisztviselők), a harmadik típus (a magánszektorban szerzett 8 év tapasztalat) és a képesítésük alapján felvett hallgatók (volt jogászok, valamint doktori vagy egyéb jogi képesítéssel rendelkezők) esetében alkalmazható. E program első két éve („általános képzési szakasz”) minden bírósági fogalmazó számára közös. Képzésben részesülnek a szakma alapvető, nem technikai jellegű készségeivel, a funkciók nagy részének ellátásához szükséges munkakörnyezeti szempontokkal, valamint a különböző funkciók közös alapvető szakmai technikáival kapcsolatban. Ebben az időszakban a bírósági fogalmazók több szakmai gyakorlaton is részt vesznek, többnyire bíróságon, ahol a szakma általános technikáit és gyakorlatait alkalmazzák.

A képzési program utolsó 6 hónapja alatt arra az egy funkcióra szakosodnak, amelyet a bírósági fogalmazó az első álláshelyeként választott. Ez az első álláshelyre való felkészülés az ENM-nél végzett elméleti képzéssel kezdődik, amelynek során a fogalmazók alaposabban tanulmányozza a választott funkció szakmai technikáit és feladatkörét. Ezután következik a végső szakmai gyakorlat a bíróságon, hogy felkészüljenek az állás betöltésére. A végső szakmai gyakorlat elvégzésével a jelölt képessé válik a bírói tisztség teljes körű ellátására.

Az ütemtervet lásd [itt](#).

A közvetlenül vagy kiegészítő versenyvizsga útján felvett pályázók képzési programja – akik mindegyike több mint 7 vagy 15 év szakmai tapasztalattal rendelkeznek – rövidebb, de szintén a Bordeaux-ban teljesített tanulmányi időszakok és a szakmai gyakorlati időszakok váltakozásán alapul. Ezek a fogalmazók 1 hónapos képzésen vesznek részt Bordeaux-ban, mielőtt 4–5 hónapos szakmai gyakorlatot kezdenek a bíróságon. Ezenkívül azok, akik sikeresen teljesítették a kiegészítő versenyvizsgát, az első álláshelyük megválasztását követően újabb szakmai gyakorlatot végeznek.

Az alapképzési és képesítési folyamat lezárása

Értékelés

A bírák és ügyészek alapképzését a képzési program során, a tanulmányi időszakok és a szakmai gyakorlat során értékelni kell. A cél annak felmérése, hogy a fogalmazók milyen mértékben sajátították el a szakma alapvető készségeit és az egyes funkciókra jellemző technikákat. Az ENM-nél végzett értékelés folyamatos értékelés, valamint a tanulmányi időszakok végén és a bírósági gyakorlat befejezésekor végzett tesztek formájában történik.

A szakmai gyakorlat értékelését az iskolába kirendelt hivatásos bírák végzik, akik a regionális képzési koordinátorok. Ezek a kirendelt bírák, amelyek 12, több fellebbviteli bíróságból álló igazságszolgáltatási régióban működnek, kapcsolatot teremtenek az ENM és a bíróságok között. Szakmai gyakorlatokat szerveznek a bírósági fogalmazók számára, felügyelik és értékelik őket a szakmai gyakorlat során.

A képzés befejezését követően a bírósági fogalmazók jóváhagyásával és rangsorolásával megbízott ítélkező testület meghallgatja a bírósági fogalmazókat, a regionális képzési koordinátor és a kiközvetítési központ igazgatójának jelentései alapján az igazgatótól indokolással ellátott véleményt kap róluk, majd ezek alapján véleményt nyilvánít arról, hogy az egyes fogalmazók alkalmasak-e igazságszolgáltatási feladatok ellátására az iskola befejezését követően. A bírói és ügyészi feladatok ellátására alkalmasnak talált fogalmazók ezt követően megkezdik képzésük utolsó szakaszát, mielőtt bírósági állást vállalnának, nevezetesen az első állásukhoz szükséges előkészítő képzést.

Első kinevezés

Az alkalmasság és a rangsorolás megállapítására irányuló záróvizsga alapján létrejön egy érdemeken alapuló rangsor. Ennek alapján a leendő hivatásos bírák az Igazságügyi Minisztérium által összeállított listáról választják ki első álláshelyüket. Miután a hivatalba lépésük előtt befejezték az előkészítő képzést, a beosztásuk szerinti

bíróság bírójává vagy ügyészévé nevezik ki őket. Ezt követően leteszik a hivatásos bírói esküt, és a Legfelsőbb Igazságszolgálatási Tanáccsal folytatott konzultációt követően a köztársasági elnök rendeletével kinevezik őket első álláshelyükre.

Az alapképzés elvégzését követően a fogalmazókat az alábbi nyolc funkció egyikére lehet kinevezni (kivéve azokat, akik a kiegészítő versenyvizsgát tették le, őket ugyanis először csak az ítélező bíró vagy helyettes államtanácsosi tisztségre lehet kinevezni):

- bíró (*juge*),
- védelmi peres bíró (*juge des contentieux de la protection*),
- vizsgálóbíró (*juge d'instruction*),
- fiataikorúak bíróságának bírója (*juge des enfants*),
- büntetés-végrehajtási bíró (*juge de l'application des peines*),
- ügyész (*substitut du procureur de la République*),
- államügyész-helyettes (*substitut placé auprès du procureur général*),
- a fellebbviteli bíróság első elnöke mellett működő bíró (*juge placé auprès du premier président*).

Last update: 19/05/2026

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.